

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Barbora Wainerová**

Název práce: **Islám v somálské kultuře**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Daniel Křížek, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo „zodpovědět otázku, do jaké míry je nebo není islám neodmyslitelnou součástí života a sebeidentifikace Somálců, a jakým způsobem jejich životy ovlivňoval nebo ovlivňuje.“ (str. 7). Když pominu, že první z otázek je formulována poněkud neobratně a odpověď se nabízí i bez nějaké hlubší analýzy, práce poskytuje na tyto otázky dílčí odpovědi. Dalším hlavním cílem bylo vystihnout charakter somálského islámu jako specifické kategorie, což se také úplně nepodařilo.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Kdyby měla předložená práce jiný název (např. Islám a Somálsko) a byly stanoveny odlišné hlavní výzkumné otázky, mohlo by jít o velice slušnou práci. Prvním příznakem nezvládnutí záměru je fakt, že se autorka v úvodu (ani jinde) nevěnuje vymezení pojmu „kultura“. Navzdory tomu, že v úvodu předesílá, že čtenář získá představu o specifickém kulturním rozměru islámu v Somálsku, nestane se tak. Ať už jde o kapitolu o sufismu, o praxi či o politice, vždy zde má zásadní převahu obecné (společné muslimům, školám, hnutím bez ohledu na lokalitu či stát) nad specifickým. Uváděné informace by byly ve většině relevantní i při výkladu zaměřeném na jiné muslimské země. Jen pro příklad, když přijde na postní měsíc ramadán (str. 49), dozvíme se, že se Somálci postí, navštěvují rodinu a přátele, svátečně se oblékají a přispívají na chudé. Nic víc. I proto jsou pak dílčí závěry tak vágní a neobsažné – pokud jde o onu deklarovanou výlučnost somálského islámu, ta má být dána tím, že „je definován uctíváním kultu světců“ (str. 8), případně tím, že je pro něj „zásadní klanové uspořádání“ (str. 62). Tyto charakteristiky v jiných zemích či oblastech neobstojí? Nebo „Islám mezi Somálci existuje v takové formě, v jakém ho oni sami vnímají.“ (str. 60) či „...somálskou společnost [lze definovat] jako konzervativní muslimskou společnost, kde islámskou ortodoxii ztělesňuje „islám somálské každodennosti“ naplňováním pěti pilířů islámu a dalších ústředních náboženských pravidel.“ (str. 51).

Kapitola 2.5 (str. 23-31) pojednávající obecně o islámu je vzhledem k tématu nadbytečná. V kapitole 3.5 by stálo za to obecně definovat pojmy jako fundamentalismus, radikalismus, džihádismus a další. Občas je v předloženém textu i menší nepřesnost. Například není tak úplně pravda, že se nikde v sunně nenachází odkaz na ženskou obřízku (viz Abú Dáwúd 36: 5251).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autorky je na dobré úrovni, text je až na výjimečné pasáže srozumitelný a čtivý. Odkazování na zdroje, kterých autorka shromáždila poměrně dost, je v zásadě v pořádku. Kapitoly jsou členěny přehledně a logicky, grafická úprava je též v pořádku. Snad jen se stránkováním je vhodné začít až od úvodu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z předložené práce je dosti rozpačitý. Obsah práce se míjí jak s názvem, tak do značné míry i se stanovenými základními otázkami. Přitom práce má informační hodnotu, autorka se orientuje v dané literatuře a po formální stránce nelze nic zásadního vytknout. Je třeba také konstatovat, že si autorka vybrala téma nesnadné. Vzhledem k výše uvedeným slabinám práce však mé níže uvedené hodnocení nemůže být lepší. V případě jakékoli budoucí odborné práce nechť autorka lépe promyslí celý výchozí přístup.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Co je kultura?
- 2) Na straně 61-62 autorka hovoří o vztahu politiky USA a silícího somálského extremismu. Z toho vyplývá, že máme činit USA odpovědnými za takový vývoj?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Dobře.

Datum: 23.5.2013

Podpis:

